

TITVLVS XIII

Laphibæ cū reliqua pficiāt nihil: ad bellū uos accingite: nō ebriorū
Centauri **Laphibæ** atq; **Centaurorū** more: nō **Martiali** uia **furiali**:
 nō **probris**: nō **cruror** effusiōe: si aliter fieri pōt: sed q̄ **ho**
Hesiodus **nestissime**: ut docet **Hesiodus** fecisse supos qbus cū minis
 rōneq; satis nō fuit: **gigātes** illos telis **caelestiu** cōfossos red
 diderūt. **Formicas** tñ imitāmini quæ mordent ne pereāt.
Vale. Ex **Mediolano**. xij. **Kl.** Ianuarij.

¶ **Synonyma** cōmotiua ad bellū.

Esto bellacior q̄ oppressior.

Ita te tuere armis: ut nō pereas.

Nullū prætereas teli genus: ut sis immunis.

Ad te conseruandum illæsum: uel bellum tibi iuste suscipi
 endum est.

Nihil est omittendū: ut nō sis iniuria laceffitus.

Omnia tibi sunt armorū genera procurāda: ne pereas.

Adbibe tibi & uires: & uim: & arma potius q̄ & re priue
 ris & uita.

Nihil tibi negligat qd̄ ad tuā possit pertinere tutelā.

Fac ut uel rē bellis expiare: ne qcq; hostes tibi surripiāt.

Ego te ad bellū cōmoneo: qm̄ neq; pace uiuere.

Cū quiete sedere tibi nō liceat domi: sis i castris inquit t̄.

Sūt iccirco tibi subeūda castra qa domi te reqescere negāt

Bellis instā: qd̄ ratiōe tibi nō dat̄.

Ad arma diffugiendū est: cū uerba rōnesq; nō sufficiūt.

Emenidas sequere: si te **phœb**⁹ fugit.

Martē adbibe tibi ducē: si **Mīnerua** te spernit.

Non cōmonerē te ad arma: si uiderē satis esse cōsilij.

Tela suscipe auxiliaria: si uides rōem tibi fauere nō posse.

Si legib⁹ nequis: armis pugna.

Cornus tibi iactetur bellax: si **latrus** pacis **musarumq;** fau
 trix nihil prodest.

¶ **Titulus** tredecimus.

¶ **Postulatiua** rei certæ familiaris.

Bucephalus Equū habes: ut audio: singularē robore ac specie: ut iā **Bu**
cephalus **Alexādrī** **Macedonis** ille uideat: aut **Geminorū**

Cyllarus. Est talis: ut te multo magis dicatur efficere bello **Cyllarus**
 strenuū: q̄ sis uel natura uel usu. **Quod** ego uero delecter
 equis nobilibus istiusmodi: non ignoras: q̄q̄ soleant esse
 mea quæq̄ tibi cōmunissima etiā nosti. **Nihil** habeo tantū
 qđ pro ueteri nostra consuetudine tibi nolim esse dedica/
 tū. **Cuius** quidē rei picula nō semel abs te facta sunt: meq̄
 semp & tui amātorē: & erga te liberaliorē inuenisti. **Nec**
 ea quidē adduco in mediū uerba ut exprobrē tibi quicq̄.
Es enim gratissimus omnium & beniuolentiæ tenacissim⁹.
Verū ut memineris: non arbitrari me posse: te quicq̄ esse
 negaturū. **Haud** te latet in quā inopiā sim redactus: post/
 eaq̄ ab hostibus sum superiore anno supatus. **Nunc** autē ia
 ceo quasi mancus: ut **Iuuenalis** inquit: & extinctæ corp⁹ **Iuuenalis**
 non utile dextræ. **Nam** ut peritissime dixit **Quidius**: **Cre** **Quidius**
 de mihi miseros prudētia prima reliq̄. **Et** sensus cū re cōsi/
 liūq̄ uenit. **Nunc** audēt in me debacchari: qui me pri⁹ ue/
 rebantur: & inter pedites stipendiū mihi statuendū: dice/
 re: ne pereā: quasi misereātur mei. **Quod** si equū ad me tā
 egregiū dederis: & apud deū & apud hoies officiū foene/
 rabere. **Non** reddā nūc uel preciū uel mercedē: sed ne du/
 bita: fore me unq̄ imemorē beneficij. **Bene** uale. **Ex** Me/
 diolano. xj. Kl. Ianuarij.

Postulatiua rei certæ familiarissima.

Librum accepi te possidere: cui par in Italia nullus extat: **De** **Plinio** &
Plinium inq̄ correctissimum: qui eum & rarus & nusq̄ inue
 niatur alibi q̄ apud te: potes domin⁹ unicæ uoluptatis ap/
 pellari. **Nam** quantū **Plinio** debeamus: quis ignorat: **Hic**
 ut plurimarū est disciplinarū auctor: sic nullius artis impe/
 ritus: medicinam profecutus est: naturæ arcana rimatus:
 res paucissimis admodū notas profecutus. **Quoq̄** nobis
 est utilior: sua sic expressit tempora: ut neq̄ **Iuuenalē**: nec
Martialē: nec **Quintilianū**: nec **Suetoniū**: nec **Cornelium**:
 nec alium quēq̄ ex ea tēpestate: nec mores historiarūq̄ rez
 illis temporib⁹ gestaꝝ intelligere ualeam⁹ sine **Plinio**. **At**
 si mendosus est: ut a nullis adhuc librarijs emēdatus: quid

prodest semiuiri corp⁹ quasi monstrū intueri: Quid cum mutuo surdoq; loqui: Quid cum eo causam agere: q; qui dem est omniū difficillim⁹: Quāobrē si æque postulo: si non iniuri⁹ tibi sum: si rem non ad modū perdifficilē abs te oro: ut exorari banc sinas: te rogo atq; obsecro: Iubeq; de me tibi ac pollicere qd̄ uelis. Bene uale. Ex Mediolano. x. Kalendas Ianuarij.

¶ Postulatiua rei certæ grauis.

- Sētētia phl/** Qui postulant res magnas atq; amplas: non nisi maximos
losophorū debent & amplissimos adire uiros. **li** enim solent: ut relig se digna tradere: cum philosophorū sententia sit: decere quemlibet sese uiresq; suas in officijs metiri. Quāobrem
- Cicero** & **Cicero** inqt: **Hominem** occidat: qui tua opera uti uelit.
Alexander Et **Alexander** ille magnus: cū egregiū argenti auriq; pondus **Philippo** nescio cui **Barbaro** dono dedisset: incusareturq; q; magna tradidisset **Barbaro**: quibus esset indign⁹: At ego **Alexandro**: respondit: munus dignū dedi. Quo autem mortalib⁹ reliquis principes antecellūt: q̄ uī maiestateq; donādī: q; possint bonis benefacere: Reliqs enim uirtutib⁹ a multis priuatis interdū æquant: nonnunq; superant. **Cyrus** apud **Persas**: & **Cæsar** apud nostros donādo **Cæsar** sibi gloriam immortalem quæsierūt: factiq; sūt apud posteros clarissimi. **Hac officiorū exhibendorū gratia** propinq sumus superis. **Donat** enim deus: largitur: concedit quæ postulam⁹ ab eo: non solum benemerentes: sed ab illo qui clæmens est: qui misericors est: qui pius est: neq; secundū ea quæ facimus: ut **Apostolus** inquit: sed scđm misericordiam suam saluos nos fecit. At uel ipse deus nonne uotis hominū: oblationibus: decimis: primitijsq; placat: non q; egeat: sed q; hominū uelit mentes in donando cognosceret: Itaq; tum illud sacrū exodicū extat: **Non apparebis** in conspectu domini uacu⁹. Et illud **Nafonis**: **Munera** crede mihi placant hominesq; deosq;. **Placat** donis **Iupiter** ipse suis. **Quamobrem** & in ipsos **Persarū** principes idem solebat obseruari: ut occurrerēt populi tā publice q̄ priuatim:

TITVLVS XIII

singulis suis regibus afferentes pro suis facultatib⁹ mune-
 ra. Hoc autem inter magnos interest atq; paruos: q; regū
 ac dei exemplis intuemur esse factitatum. Nam **Artaxerxes**
 xes non min⁹ læta fronte iucūdaq; mente perhibet aquā
 sibi a uillico oblatam in agro sitienti accepisse: qui nihil ba-
 beret aliud quod donaret: q̄ quicquid præclarior atq; ra-
 rius **Persæ** cæteri ditissimi quidem illi tribuissent. **Christus**
 uero in magorum muneribus non admisit serius offeren-
 tes thus atq; myrrham: q̄ qui aurum traderet. At reges in
 subditos sunt ea munificentia liberales: quæ possit ac de-
 beat uel regia dici: uel regalis iudicari. Deus uero nihil do-
 nat qd̄ non maximū sit censendū: quippe qui nō ignorat
 quib⁹ egeant homines: quod nos ignoram⁹. Itaq; non in-
 iuria **Socrates** admonebat non esse a dijs illud postulan-
 dū aut hoc: sed quæ nobis scirent profutura. Quam sen-
 tētiam complex⁹ **Iuuenalis**: si qd̄ tandem certi supplicat:
 postulandū cōsuluīt mentem sanam in corpore sano. **He-**
 rododotus uero **Halicarnase** pro **Cleobi** ac **Bitone** matrem
 pientissimam religiosissime docet supplicasse ut ijs de⁹ lar-
 giretur: quæ uideret eis magis esse conductura: quæ deus
 sciret: genitrix ignoraret. Itaq; dei fili⁹ **Saluator** noster bu-
 manam indut⁹ carnem: eū orasset patrē ut amaritudinem
 auferret sibi crucis: si possibile esset: subdidit homo: ut hāc
 facultatem ac difficultatem omnem diuino consilio iudi-
 cioq; submitteret. Verū tamen nō quemadmodū ego uo-
 lo: sed quomodo tu. Quæ qdem & christiana & gentili ad-
 monitione distractus: & si non debeo petere certū aliqd̄
 cum tamen hodie uita sit nobis aliter comparata: aliter &
 apert⁹ supplicandū: & certi⁹ aliqd̄ postulandū esse duco.
 Nam licet tu pontifex maxime deus sis nobis in terris: ge-
 rasq; **christi** officiū: es tamen homo: qui ut **Tullius** inquit:
 uel prudentissimus: uel sapientissim⁹ in mentib⁹ hominū
 atq; multorū necessitatibus: potes falli atq; errare. Quare
 mea qdem est detegenda ualitudo: ut **Boeti**⁹ docet: si me/
 dicantis operam expecto: uuln⁹ est detegendū. **Ego** iam

Artaxerxes

Christus

Socrates

Iuuenalis

Herodotus

Saluator

Tullius

Boetius

TITVLVS XIII

dudū & litteris adhibui omnē operam: & uitæ curam habui modestissime: imprimis & ut doctus aliquando: & bonus: & adhiberi possem & esse: tum uero ut quæ sita fortunæ: ui atq; fauore: commodius quirem atq; liberius incubere studijs. **V**idetur enim uiuendi acerbitas atq; difficultas plurimū obesse bonæ hominū in studendo agendoq; uoluntati. **Q**uamobrem illud **T**erentianū hæcenus me prohibuit mihi desperare: **C**um non potest id fieri quod uis: id uelis quod possis. **I**lludq; spem constituit optimam: quæ apud **M**aronem: **O**passi grauiora dabit deus his quoq; finem. **N**ūc ubi & laboraui iam dudū in uita: & familia meis humeris a patre grauis est relicta: & patrimoniū est debilissimum: & eo pacto a studijs distrabor per familiaria negotia: & a negocijs per studia: ita ut neutris satisfaciens nihil efficiam: ad tuam decurro sanctitatē: quæ me adiuuet mihi meisq; uiuendi uiam aperiat. **Q**uid certi postulo: de re quæris: uel de genere: ut sis in me officiosus: ut quoniā religioni sum ascriptus: tantū in me conferas beneficij: quantum non mea quidem merita: quæ aut nulla sunt: aut minima exigūt: sed tua munificentissima solitaq; largitio impertit: **V**acat hic diui **A**mbrosij abbatia: uacant alia quædam ecclesiastica: **D**elige quod malis: meq; tua exorna gratia. **E**o pacto & meos ex orco iam semineces in lucē reuocabis: & me procurabis inter uiros non ignaros aliquando numerari: quæ me tuæ beatitudini totū dedico. **V**ale. **E**x **M**ediolano. ix. kalendas Ianuarias.

Synonyma postulatiua rei certæ.

Rogo librū hūc mihi commodes.

Ne rem hanc mihi neges: te obsecro.

Cupio uerbementi⁹ id mihi tradi.

Plurimū appeto: tuū equū abs te consequi.

Laboro solū: ut hoc mihi dono des.

Omnis mea cura in hac re consequenda sita est.

Fac si me amas: ut rem postulatā ad me mittas.

Si meus es: ut ostendis: nihil excipies: quo minus hoc me

ornes munere.

Credo abs te amari: ut dicis: si rem petitā mibi das.
Afficies me uoluptate incredibili: cū in hoc mibi donando nihil omiseris.

Quod abs te cupio: ne producas in spem uanā.
Esto erga me tā in hac re liberalis: q̄ ego erga te fore.
Obserua in re parua: quā postulo: talē in me diligētia: qualē in te multo in maiorib⁹ obseruarē.

Cura ut intelligā te in hac re postulata nō min⁹ liberalē: q̄ in reliqs antehac semper fueris.

Peterē hoc abs te uerbis prolixiorib⁹: nisi te mūnificū natura cognoscerē.

Tam es solitus esse liberalis: ut in hac re certa postulata nihil dubitem.

Quoniam a te pendet mea salus omnis: hoc qđ oro fac ut exorem facillime.

Titulus decimusquartus.

Cōmunis amicitiae causa familiaris.

Ea debemus amicis singula: ut **Plutarchus** docet: quæ nobis ipsi. **Propterea** uoluerūt **Lycurgi** leges: ab amicis uel ditissimis in amicorum cauēri causis: nisi cum iisdem diuinitib⁹ eae causae proprie crederentur. **Agit** istic **Curius** causam: qui mibi supremo est amicitiae genere coniūctissim⁹. **Ago** causam hanc ego ipse: cum nullo sit a me diuisus ille. **Afficitur** is iniuria. **Ad** me pertinet. **I**ure in eius agit causam. **Ad** me attinet. **Q**uid nam suum ille scit esse: quod mibi commune uel ipse diffiteat: uel ego non affirmē? **T**e igitur rogo uabementius: ut amicitiae communem hanc esse causam ducas: nec a **Scipione** **Laelium** separari posse: nec a **Curio** **Lodouicū**. **S**um⁹ animis ita coniūcti: ut anim⁹ ab **Aristotele** coniūctus dicit esse corpori: ut lætanti collatet: & dolenti cōdoleat. **C**ommunē mibi uitam cū eo cōparauit: cōe uiuo fatū: communē quoq; subire in mortem. **T**u me amas: hūc ama. **T**u me foues: hūc foue. **T**u me uides: hūc uide. **N**ibilo differim⁹ alio q̄ facie. **V**ult⁹ est idem

Plutarch⁹

Leges

Lycurgi

Aristoteles